Opetus- ja kulttuuriministeriö

PL 29
00023 Valtioneuvosto

OKM/15/010/2019

Lausunto: Hallituksen esitys laiksi opintotukilain muuttamisesta

Opetushallitus kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Opintotukilain uudistus on hyvä kokonaisuus. Opintolainahyvityskäytäntöön esitetyt uudistukset ovat merkittäviä, ja on tärkeää saattaa ulkomailla korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat tasavertaisempaan asemaan suhteessa kotimaassa korkeakoulututkintoa suorittaviin opiskelijoihin. Korkeakoulututkinnon suorittaminen ulkomailla on kasvattanut suosiotaan vuosi vuodelta. On tärkeää huomioida myös tämä opiskelijaryhmä ja ottaa mahdollinen opintojen hallinnollinen viivästyminen huomioon opintolainahyvityksessä.

Kansaneläkeindeksiin perustuva opintotuen arvonmääritys koetaan myös hyväksi muutokseksi. Vastaavasti opintorahan huoltajakorotus koetaan tärkeänä, koska se lisää koulutuksellista yhdenvertaisuutta ottaen huomioon erilaiset elämäntilanteet.

Uusi lukiolaki tuo kansainvälisyysvalmiudet yhä kiinteämmäksi osaksi lukiokoulutusta. On mahdollista ja toivottavaa, että pidempiaikainen oppilasliikkuvuus lukioissa lisääntyy mm. uuden ERASMUS -ohjelman myötä osana lukio-opintoja. Vaihto-opiskelijoiden määrä saattaa kasvaa myös lukioissa, kun uuden lukiolain mukaiset opinnot alkavat elokuusta 2021 lähtien.

Opintojen päätoimisuuden määrittäminen on myös muuttumassa opintopisteisiin perustuvaksi 1.8.2021 alkaen. Tämä muutos on tarpeellinen, koska syksystä 2021 lähtien lukiossa suoritetaan opintojaksoja, joiden laajuus määritetään opintopisteinä.

Opetushallitus kiinnittää huomiota lakiesityksessä ilmoitettuun opintolainahyvitystä hyödyntävien opiskelijoiden määrään. Lakiesityksessä on ilmoitettu ulkomailla korkeakoulututkintoa suorittavien opiskelijoiden määräksi muutamia kymmeniä opiskelijoita vuosittain. Kansaneläkelaitoksen tilastojen mukaan lukuvuonna 2017-2018 ulkomailla korkeakoulututkintoa suorittavia opintotuen saajia oli 9056, joten pidämme mahdollisena, että opintolainahyvitystä hyödyntäviä opiskelijoita on enemmän kuin esityksessä on ilmoitettu.

Oppiminen ja kansainvälistyminen, johtaja — Anni Miettunen

lakimies — Ilkka Ruuska